

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรการบริหารงานสวัสดิการสังคม ในระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการบุคลากรด้านนี้ และความสนใจในการศึกษาด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคมของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อศึกษาความพร้อม สักยภาพ และความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคม และเพื่อนำเสนอข้อมูลให้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย และแผนงานพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) จากการศึกษาสถานการณ์ด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ พบว่า มีปัญหาที่ต้องการการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาอีกมาก ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการจัดระบบสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอและทั่วถึง ปัญหากลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมที่ยังต้องการความช่วยเหลือ ทั้งในระยะเฉพาหน้าและการพัฒนาศักยภาพในระยะยาว รวมทั้งปัญหารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่ยังเป็นรูปแบบใช้สถาบันเป็นหลักในการดำเนินงาน ขาดความยืดหยุ่น ไม่สอดคล้องกับปัญหาและสถานการณ์สังคม ไม่ครอบคลุมทั่วถึงประชาชนในชนบท ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ สังคมจึงมีความต้องการนักบริหารที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการเข้าไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา ระบบสวัสดิการสังคมอีกมาก ถึงแม้ว่าจะมีสถาบันการศึกษา 3 สถาบันผลิตบุคลากรด้านนี้อยู่บ้างแล้ว แต่ผู้ที่จบการศึกษาประกอบอาชีพด้านนี้ก็ยังมีน้อยคือ ประมาณ 60 % เท่านั้น ขณะที่ยังคงมีตำแหน่งงานว่างอยู่อีกมากมาย ความต้องการบุคลากรด้านนี้จึงมีอยู่อย่างชัดเจน

2) จากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยเกริก พบว่า เนื้อหาวิชาระดับปริญญาตรีด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความคล้ายคลึงกัน ขณะที่มหาวิทยาลัยเกริกเน้นด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม ส่วนระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เน้นให้มีความชำนาญการเฉพาะสาขา (Specialization) ในด้านการพัฒนาชุมชน การพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม และการบริหารงานยุติธรรม ขณะที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเน้นด้านการจัดการ โครงการสวัสดิการสังคม สำหรับมหาวิทยาลัยเกริกเน้นในด้านนโยบายและการวางแผนสังคม การเปิดหลักสูตรด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคม ที่ไม่เน้นในด้านใดด้านหนึ่ง จึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรที่มีอยู่แล้วในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

3) การศึกษาภาคสนามเพื่อสำรวจความคิดเห็น และความต้องการบุคลากรด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคม และความสนใจในการเข้าศึกษาของบุคลากรในหน่วยงานของภาครัฐ และภาคเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคม อยู่ในหน่วยงาน เห็นประโยชน์ของการศึกษาในด้านนี้ว่าจะช่วยให้เข้าใจ และสามารถนำมาปรับใช้ในหน่วยงานได้ และส่วนใหญ่สนใจที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับค่อนข้างมาก โดยกลุ่มผู้สนใจส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 30 ปี เป็นเจ้าหน้าที่ประจำในหน่วยงาน ทำงานมาแล้ว 6-10 ปี และมีรายได้สูงกว่า 10,000 บาท

4) จากการวิเคราะห์ความพร้อม ศักยภาพ และความเป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในการเปิดหลักสูตรนี้พบว่า มีความพร้อมที่จะเปิดการเรียนการสอนได้ โดยพิจารณาจากความพร้อมในด้านการบริหารการศึกษา คุณสมบัติของคณาจารย์ประจำ ผู้สอน ผู้สอบ และผู้ให้คำปรึกษาแนะนำสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ ห้องสมุด ตำรา วารสาร สถานที่ และอุปกรณ์การศึกษา

5) ผลการวิเคราะห์ต้นทุน และรายได้จากการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนี้ พบว่า มีรายรับมากกว่ารายจ่าย นับตั้งแต่ปีแรกที่เปิดการเรียนการสอน โดยหากรับนักศึกษาจำนวน 30 คน และใช้อัตราส่วนลด (Discount Rate) ของเงินที่ใช้ในการลงทุนที่ 12 % มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของผลตอบแทนมีค่าเป็นบวก ในช่วง 3 ปี เป็นเงิน 5,089,031.73 บาท

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ควรเปิดให้มีการเรียนการสอนด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคมระดับปริญญาโท เพราะสังคมมีความต้องการ หลักสูตรไม่ซ้ำซ้อนกับมหาวิทยาลัยอื่น มีผู้ต้องการศึกษาจำนวนมาก มหาวิทยาลัยก็มีความพร้อมและมีศักยภาพ ตลอดจนเมื่อวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายแล้ว มีรายรับมากกว่ารายจ่ายตั้งแต่ปีแรกที่เปิดการเรียนการสอน จึงมีกำไรในรูปตัวเงิน (Money Profit) ที่รวดเร็วและชัดเจน นอกจากนี้ ยังเป็นการเพิ่มความหลากหลายของสาขาวิชาในระดับปริญญาโท ที่ทำให้สามารถรองรับบุคคลได้หลากหลายมากขึ้น ซึ่งข้อมติว่าการมีสาขาวิชาเพียง 2 สาขาวิชา (MSW. และ MBA.) เช่นในปัจจุบัน อันก่อให้เกิดกำไรทางสังคม (Social Profit) โดยส่วนรวมอีกด้วย

2) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรพิจารณาแต่งตั้งคณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ร่างหลักสูตรเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย และทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อขอรับการอนุมัติให้เปิดหลักสูตรนี้โดยเร็ว ให้ทันกับสภาพปัญหาและความต้องการผลิต และพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านนี้

3) ในการจัดทำร่างหลักสูตร คณะกรรมการร่างหลักสูตรควรนำผลการสำรวจความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องเนื้อหาวิชาและหลักสูตรที่ต้องการ ในรายงานการศึกษาฉบับนี้ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา เพื่อให้การวางน้ำหนักของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้ศึกษา

4) เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ และสามารถช่วยในการพัฒนาระบบ รูปแบบของการจัดการสวัสดิการสังคมของสังคมโดยรวม และของหน่วยงานต่าง ๆ ได้จริง ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในหัวข้อที่กว้างขวางขึ้น เช่น ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาระบบสวัสดิการในสังคมไทย แนวทางการบริหารงานสวัสดิการสังคมให้มีประสิทธิภาพ สวัสดิการสังคมสำหรับแรงงานในภาคเกษตร เป็นต้น

5) เพื่อให้หลักสูตรใหม่มีความกว้างขวาง และครอบคลุมงานสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ทั้งระบบ ควรใช้ชื่อหลักสูตรใหม่ว่า “การบริหารงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์” โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Master's Degree Program in Social Welfare and Social Work Administration หรือ MSA.

